

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Kestävän kasvun Satakunta 2 -hanke

- Työkykyohjelman laajentaminen ja Pilari 4 investointi 2

Loppuraportti

Satakunnan hyvinvointialue

20.2.2025

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tiivistelmä

Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke on osa Suomen Kestävän kasvun ohjelmaa. Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa tavoiteltiin pilarissa 3 työllisyysasteen ja työkyvyn tuen osaamisen vahvistamista sekä pilari 4:n investoinnissa 2 hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista.

Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa pilarissa 3 työkykyohjelmaa laajennettiin viiteen uuteen kuntaan: Harjavaltaan, Huittisiin, Kokemäelle, Nakkilaan sekä Raumalle. Hankkeessa luotiin ja pilotoitiin kolme uutta toimintamallia, joiden keskeisinä tuloksina olivat työkyvyn tuen palveluiden kehittyminen sosiaali- ja terveyskeskuksissa sekä asiakkaiden palvelupolun selkeytyminen. Työttömän terveystarkastus mallinnettiin osaksi aikuisten terveystarkastusmallin vastanottopalveluita, työkyvyntuen tiimit mallinnettiin ja perustettiin tiiviissä osaksi aikuissosiaalityön toimintoja sekä laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus pilotoitiin, otettiin käyttöön ja vakiinnutettiin osaksi aikuissosiaalityön toiminnallista kuntoutusta. Ammatillaisia koulutettiin ohjelman tavoitteiden mukaisin koulutuksin. Yhteensä 118 asiakasta aloitti pilotteihin liittyvät palvelut sekä työkyvyn tuen sosiaali- ja terveyskeskuksissa että laatu- ja palvelu- ja työhönvalmennukseen. Osa asiakkaista kieltäytyi heille tarjotuista palveluista. Kieltäytyjistä ei kerätty tietoja. Hankkeen erityisinä onnistumisina voidaan pitää laatukriteereihin perustuvan tuetun työllistymisen työhönvalmennuksen kehittämistä ja sen jäämistä pysyväksi toiminnaksi hyvinvointialueelle sekä työkyvyntuen tiimien perustamista. Työkyky haastattelu sekä työttömän terveystarkastuksen toimintamalli on juurruttamisvaiheessa osaksi pysyvää palvelutuotantoa.

Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeen pilari 4:n investoinnissa 2 tavoiteltiin hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke osallistui Terveystarkastuksen ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallisen palvelukonseptin laadintaan sekä siihen liittyvän digitaalisen palvelutarjottimen kehittämiseen. Konsepti saatiin valmiiksi ajoissa ja sen tuotokset jalkautettiin Satakunnan hyvinvointialueelle. Satakunnan hyvinvointialueen pilotoi DigiFinland Oy:n Tarmoa-verkkosivustoa. Satakunnan hyvinvointialue päätyi kehittämään digitaalisen palvelutarjottimen osaksi jo olemassa olevia hyvinvointialueen omia verkkosivuja viestinnällisenä toimenpiteenä. Hankkeessa luotiin yhteensä kuusi toimintamallia, jotka kehitettiin kaikkiin hyvinvointialueen elinkaarimallin mukaisiin asiakasryhmiin. Osa toimintamalleista on yhteisiä kaikille elinkaarimallin mukaisille asiakasryhmille. Osa toimintamalleista on suunnattu eri elinkaarimallin mukaisille ikäryhmille. Toimintamallit käsittelevät elintapaohjausta, muistipolkua sekä palvelutarjottinta osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella. Toimintamalleja kehitettiin yhdessä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Elintapaohjauksen toimintamallit kehitettiin ja implementoitiin kaikkien ikäryhmien palveluihin. Lisäksi muistiongelmiin ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista kyettiin edistämään vakiinnuttamalla toimintamalli pysyväksi toiminnaksi osaksi hyvinvointialueen nykyistä palvelurakennetta. Erityisenä onnistumisena voidaan pitää elintapaohjauksen toimintamallien kehittämistä ja niiden jäämistä osaksi hyvinvointialueen pysyviä toimintamalleja. Toisena onnistumisena nostetaan esille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen osaksi hyvinvointialueen omia verkkosivuja sekä siihen liittyvä toimintamalli.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	2
1 Johdanto.....	1
2 Pilari 3, Työkykyohjelman laajentaminen.....	2
2.1 Satakunnan hyvinvointialueella toteutetut työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelukokonaisuus ja sitä tukevat toimintamallit.....	2
2.1.1 Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus.....	2
2.1.2 Työkyvyn tuen tiimi.....	3
2.1.3 Laatuksiteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus kuntouttavassa työtoiminnassa.....	3
2.2 Kestävän kasvun Satakunta 2-hankkeen työkykyä ja työllistymistä tukevien palveluiden kehittäminen sosiaali- ja terveystalveissa.....	4
2.2.1 Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden soite-keskusta.....	4
2.2.2 Laatuksiteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus.....	5
2.2.3 Hyvinvointialueen ammattilaisten työkykyosaamisen vahvistaminen.....	6
2.2.3 Yhteenveto tuloksista.....	7
2.2.4 Kansalliseen kehittämistyöhön osallistuminen.....	7
2.2.5 Työttömien terveystarkastukset.....	7
2.2.6 Digitaalinen työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline.....	8
2.2.7 Työttömien ryhmäinterventio.....	8
2.3 Kestävän kasvun Satakunta 2-hankkeen työkykyyn ja työkyvyn tuen vahvistuminen sosiaali- ja terveystalveissa.....	8
2.3.1 Sosiaali- ja terveystalveeseen kehitetty matalan tuen työkyvyn tuen palvelut Satakunnan hyvinvointialueella.....	8
2.3.2 Laatuksiteerinen työhönvalmennus vahvistaa asiakkaiden työkykyä ja työllistymistä.....	9
2.3.5 Työttömien terveystarkastukset ja työttömien ryhmäinterventiot.....	9
2.4 Toimenpiteet ovat lisänneet osatyökykyisten työttömien henkilöiden työllistymistä, työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja yhteiskunnallista osallisuutta.....	10
3 Pilari 4 Investointi 2: Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista.....	12
3.1 Hankkeessa kehitetyt ja käyttöön otetut monialaiset asiakas- ja palveluohjausta tukevat, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamallit osana soite-uudistuksen toimeenpanoa ...	12
3.1.1 Kestävän kasvun Satakunta hankkeessa kehitetyt monialaiset asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallit.....	12
3.1.2 Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa kehitettyjen monialaisten asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien sisällöt.....	14
3.1.3 Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa kehitettyjen monialaisten asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien käyttöönotto Satakunnan hyvinvointialueella.....	15
3.1.4 Toimintamallien vaikutus yhteistyöhön kuntien ja järjestöjen kanssa.....	16

3.1.5 Kansalliset toimijat tukemassa Satakunnan hyvinvointialueen Hyte-palvelukonseptin kehittämistä.....	16
3.2 Monialaisen digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen ja käyttöönotto	16
3.2.1 Monialaisen digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen ja käyttöönotto Satakunnan hyvinvointialueella.....	16
3.2.2 Kansallisen digitaalisen ratkaisun (Tarmoa) kehittämistyöhön ja pilotointiin osallistuminen	17
3.2.3 Oman digitaalisen ratkaisun jatkokehittäminen palvelutarjottimeksi.....	17
3.2.4 Asiakkaiden ohjaaminen Satakunnan hyvinvointialueen digitaaliselle palvelutarjottimelle	17

LIITE 1. Satakunnan hyvinvointialue, Sote-operatiivinen johtoryhmä 25.11.202: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin

1 Johdanto

Tämä loppuraportti on osa Suomen kestävän kasvun ohjelman toimeenpanoa. Raportti keskittyy Kestävän Satakunta 2 -hankkeen ensimmäisen vaiheen keskeisiin tuloksiin. Hanke on toteutettu Satakunnan hyvinvointialueella 1.1.2023-31.12.2024. Kehittämisen tavoitteina on ollut vahvistaa työllisyysastetta ja työkyvyn tuen osaamista sekä parantaa hoitotakuun toteutumista ennaltaehkäisyä ja varhaista tunnistamista painottaen. Raportti käsittelee hankkeen kahta keskeistä osa-aluetta: Työkykyohjelman laajentamista ja pilarin 4 investointi 2:n eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteitä.

Satakunnan hyvinvointialue on yksi Suomen 21 hyvinvointialueesta, joka vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä Satakunnan maakunnassa. Alueella asuu noin 215 000 asukasta. Alueen väestö ikääntyy nopeasti, on keskivertoa ylipainoisempaa sekä kärsii mielenterveys- ja päihdeongelmista. Nämä asettavat haasteita sosiaali- ja terveyspalveluille, erityisesti työkyvyn tuen ja ennaltaehkäisevien palveluiden osalta. Työttömyys on Satakunnassa suhteellisen korkeaa ja osatyökykyisten henkilöiden työllistyminen on yksi alueen haasteista. Lisäksi mielenterveysongelmat ja elintapasairaudet ovat yleistyneet, mikä korostaa ennaltaehkäisevien ja varhaisen tunnistamisen toimien merkitystä.

Työkykyohjelman laajentaminen on keskittynyt työkyvyn tuen palveluiden kehittämiseen ja uusien toimintamallien luomiseen. Tavoitteena on ollut parantaa ja selkeyttää työttömien asiakkaiden palvelupolkua ja tukea heidän työllistymistään. Investointi 2 puolestaan on panostanut ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen, jotta rajalliset resurssit riittäisivät ja hoitotakuu toteutuisi paremmin. Tässä yhteydessä on kehitetty monialaisia asiakas- ja palveluohjausta tukevia toimintamalleja sekä digitaalista palvelutarjontaa.

Raportti tarjoaa kuvan hankkeen ensimmäisen raportointikauden aikana saavutetuista tuloksista ja niiden vaikutuksista. Se esittelee kehitettyjä toimintamalleja, niiden keskeisiä tuloksia sekä asiakkaiden kokemuksia. Lisäksi raportissa arvioidaan hankkeen toimenpiteiden vaikutusta työkyvyn ja työllistymisen tukeen, osatyökykyisten työttömien henkilöiden työllistymiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Tämä raportti on suunnattu STM:lle, THL:lle, Satakunnan hyvinvointialueen johdolle, sote-henkilöstölle, päättäjille sekä muille aiheesta kiinnostuneille. Sen tavoitteena on jakaa tietoa hankkeen tuloksista ja hyvistä käytänteistä, jotta niitä voidaan hyödyntää jatkossa hyvinvointialueen palveluiden kehittämisessä.

2 Pilari 3, Työkykyohjelman laajentaminen

2.1 Satakunnan hyvinvointialueella toteutetut työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelukokonaisuus ja sitä tukevat toimintamallit

Työkykyohjelman laajentamisessa kehitetyt toimintamallit

- Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus
- Työkyvyn tuen tiimi
- Laatuksiteereihin perustuva tuettu työhön valmennus kuntouttavassa työtoiminnassa
- Laatuksperustainen (IPS) -työhönvalmennus toiminnan/sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaille Satakunnan hyvinvointialueella
- Laatuksperustaisen työhönvalmennuksen tiimimalli Satakunnan hyvinvointialueen Toiminnallisessa kuntoutuksessa

Työkykyohjelman laajentamisen tavoitteena Satakunnassa oli jalkauttaa työkyvyn tuen palvelukokonaisuus koko hyvinvointialueelle, perustaa sote-keskuksiin työkyvyn tuen tiimit ja ottaa käyttöön laatuksiteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus osana sosiaalihuollon palveluja. Tavoitteena oli lisäksi vahvistaa ja lisätä ammattilaisten työkyvyn tuen osaamista, sekä laatuksiteereihin perustuvaa menetelmäosaamista.

Työkykyohjelman laajentamisen kaksi päätoimenpidettä, työkyvyn tukeminen sote-keskuksessa ja laatuksiteereihin perustuva tuettu työvalmennus, edistyivät pääosin suunnitelmien mukaisesti läpi koko hankeajan. Hankkeen toimenpiteet laajennettiin viiteen uuteen kunnan alueelle (Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Nakkila ja Rauma) tavoitteen mukaisesti.

Työkykyohjelman laajentamisen toimintamallit Innokylässä

Työkykyohjelman laajentamisessa tavoitteena oli luoda kolme (3) työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelukokonaisuuden toimintamallia. Toimintamallit on kuvattu Innokylään. Kaikkia toimintamalleja kehitettiin pilotoitien kautta ja samalla toiminta juurrutettiin osaksi hyvinvointialueen palvelutuotantoa.

2.1.1 Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden mallinnus löytyy Innokylä.fi -verkkosivuilta.

Sote-keskuksen työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa tarkoituksena on tunnistaa asiakkaiden sosiaaliset- ja terveydelliset haasteet, jotka lisäävät työttömyyden pitkittymistä ja työkyvyttömyyden riskiä tai vaikeuttavat työelämään paluuta ja pääsyä. Kehittämistyössä selkiytettiin ja vahvistettiin ammattilaisten osaamista työkykyasioissa ja siirrettiin palveluiden painopistettä ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta kehittämällä yhteensovitettiin ja selkiytettiin nykyiset työkykyyn liittyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, joissa arvioidaan, edistetään ja vahvistetaan työ- ja toimintakykyä, tuetaan työllistymistä, työelämään

paluuta ja siellä pysymistä. Yhteensovittamisen tavoitteena oli luoda ja kuvata selkeä sekä toimiva järjestelmä, jossa hyvinvointialueen sote-ammattilaiset pystyvät ennakoimaan ja tunnistamaan työttömien asiakkaiden työkyvyn tuen tarpeet. Tavoitteena on, että asiakas ohjataan juuri hänelle sopivimpaan ja tarkoituksen mukaisimpaan palveluun, joka tukee häntä tehokkaasti työllistymään.

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden mallintamisessa kehitettiin sosiaalihuollon työkyvyn tuen tiimejä, terveydenhuollossa tehtäviä työttömien terveystarkastuksia, sote-keskuksessa tapahtuvaa matalan kynnyksen työkyvyn tuen konsultaatioita sekä moniammatillisen yhteistyön tekemistä työkykyasioissa.

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden palvelut muodostavat sote-keskuksessa selkeän ja yhteensovitetun kokonaisuuden työkyvyn ja työllistymisen edistämiseksi ja tueksi. Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden perustana ovat perustason sote-keskuksen palvelut, sosiaalipalvelut ja terveyspalvelut. Näiden palvelujen yhteistyötä työkykyasioissa tehdään työkyvyn tuen matalan kynnyksen konsultaatioissa, joka on lakisääteistä yhteistoimintaa, ja se voi käynnistää tarvittaessa TE-palvelujen ja Kelan kanssa tehtävän moniammatillisen yhteistyön.

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon työkyvyn tuen palvelut ovat tarkoitettu kaikille hyvinvointialueen työkäisille, työttömille, työssä käyville ja työttömyysuhan alla oleville osatyökykyisille. Palvelut toteutuvat asiakkaille lähi-, digi- tai liikkuvina palveluina. Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus sote-keskuksessa ja työkyvyn tuki sote-keskuksessa ovat kuvattu Innokylään. Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi: toimintamalliin Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus: [Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus / Työkykyohjelman laajentaminen, Satakunnan hyvinvointialue \(RRP, P3\)](#)

2.1.2 Työkyvyn tuen tiimi

Työkyvyn tuen tiimillä tarkoitetaan sote-keskuksen ammattilaisia, joiden työtehtäviin kuuluu työ- ja toimintakyvyn arviointi ja tukeminen sekä työllistymisen tukeminen ja edistäminen. Ammattilaisilla on erityisosaamista työkykyyn liittyvistä asioista. Työkyvyn tuen tiimin tavoitteena on tukea erityisesti niitä työkäisiä hyvinvointialueen asukkaita, joilla ei ole työterveyshuollon eikä opiskeluterveydenhuollon palveluja, joilla on haasteita työ- ja toimintakyvyssä ja jotka tarvitsevat sote-keskuksen palveluita työllistymisen tueksi. Palveluiden avulla asiakas saa moniammatillista tukea siihen, miten hänen työ- ja toimintakykynsä, työllistymisensä, opintonsa tai arkensa voisivat parantua. Asiakas saa avukseen ja tuekseen tarvitsemansa tiimin jäsenet.

Kehittämistyön ja pilotoinnin käynnistyessä työkyvyn tuen palvelut kuuluivat Satakunnassa hyvinvointialueen sosiaalityön palveluiden vastuualueeseen. Kehittämistyön aikana luotiin perusta sille, että työkyvyn tuen tiimien toiminta rakennetaan kahdelle tiimille, jotka palvelevat koko hyvinvointialuetta. Työkyvyn tuen tiimin palvelukokonaisuuden mallinnus löytyy Innokyla.fi verkkosivuilta. Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin Työkyvyn tuen tiimi: [Työkyvyn tuen tiimi / Työkykyohjelman laajennus, Satakunnan hyvinvointialue \(RRP, P3\)](#)

2.1.3 Laatuksiteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus kuntouttavassa työtoiminnassa

Satakunnan hyvinvointialueella oli tavoitteena ottaa laatuksiteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus käyttöön sosiaalihuollon palveluissa. Laatuksiteereihin perustuvaa työhön valmennusta pilotoitiin. Pilotin kohderyhmäksi valittiin Satakunnan hyvinvointialueen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat, joilla oli asiakkuus toiminnallisen

kuntoutuksen tai työkyvyn tuen palveluissa. Pilotoinnin tarkoituksena Satakunnassa oli kytkeä sosiaalihuollon palvelut tiiviimmin osaksi työ- ja toimintakyvyn tuen palveluita sekä juurruttaa laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus osaksi käytännön työtä mielenterveys- ja päihdepalvelujen toiminnallisessa kuntoutuksessa. Pilotoinnin aikana mallinnettiin Laatuperusteisen työhönvalmennuksen prosessimalli, Laatuperusteisen työhönvalmennuksen tiimimalli ja Laatuperusteisen työhönvalmennuksen verkosto Satakunnan hyvinvointialueella. Laatuperusteisen työhönvalmennuksen toimintamallit löytyvät Innokylän sivuilta.

Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi -verkkosivuille toimintamalliin: [Laatukriteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus kuntouttavassa työtoiminnassa / Työkykyohjelman laajennus, Satakunnan hyvinvointialue \(RRP, P3\)](#)

Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin: [Laatuperusteinen \(IPS\) -työhönvalmennus kuntouttavan työtoiminnan/sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaille Satakunnan hyvinvointialueella](#)

Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin: [Laatuperusteisen työhönvalmennuksen tiimimalli Satakunnan hyvinvointialueen Toiminnallisessa kuntoutuksessa](#)

Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin: [Laatuperusteisen työhönvalmennuksen verkosto Satakunnan hyvinvointialueella](#)

2.2 Kestävän kasvun Satakunta 2-hankkeen työkykyä ja työllistymistä tukevien palveluiden kehittäminen sosiaali- ja terveystaloudissa

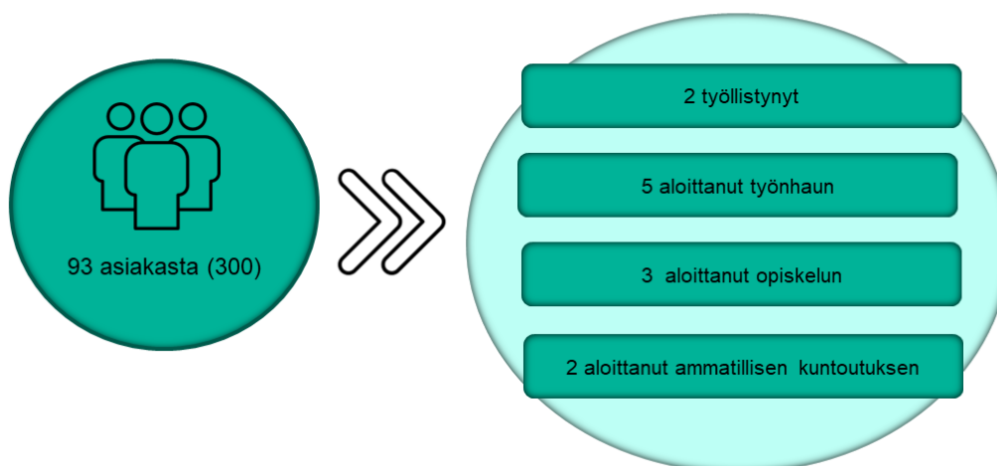
Työkykyohjelman laajentamisessa keskeiset tulokset

- Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sote-keskusta
 - Satakunnan sote-keskuksiin monialainen työkyvyn tuen tiimi
 - Työttömien terveystarkastukset
- Laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus
- Hyvinvointialueen ammattilaisten työkykyosaamisen vahvistaminen

2.2.1 Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sote-keskusta

Työpaketissa tavoitteena oli perustaa Satakunnan sote-keskuksiin monialainen työkyvyn tuen tiimi. Hankkeen toimenpiteillä selkeytettiin ja yhteensovitettiin työttömien terveystarkastusten, sote-keskusten monialaisten tiimien ja työkyvyn tuen palveluiden kokonaisuus. Terveystalouden roolia, toimintakäytäntöjä ja työnjakoa työllistymistä tukevista palveluista selkeytettiin yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. Rakenteiden ollessa muutoksessa kehittämisessä keskityttiin siihen, miten lakisääteiset palvelut sovitetaan yhteen ja miten niitä koordinoidaan.

Asetettu asiakasmääräarvio hankeajana oli 300. Asiakkaita saatiin työkyvyn tuen palveluihin yhteensä 93 (kuva 1). Asiakkaista 2 on työllistynyt, 5 aloittanut työnhaun, 3 aloittanut opiskelun ja 2 aloittanut ammatillisen kuntoutuksen. Lopuilla työkyvyn tuen palvelut jatkuvat vielä pilotin jälkeen.

Kuva 1. Työkyvyn tuki sote-keskuksessa kehittämistyön tulokset vuosina 2023–2024

Sote-keskuksen työkyvyn tuen palveluiden kehittämisen avulla pyrittiin tukemaan vaikeasti työllistyvien tai heikossa työmarkkinatilanteessa olevien työikäisten työelämään pääsyä vaikuttamalla heidän työ- ja toimintakykyynsä. Pilotissa palveluihin ohjautui asiakkaita, joilla nopea työllistyminen ei ollut aiemmin onnistunut, ja työ- ja toimintakykyyn liittyviä haasteita oli tarve selvittää. Lisäksi tarvittiin tukitoimia sekä työ- ja toimintakyvyn paranemiseen, että työllistymiseen.

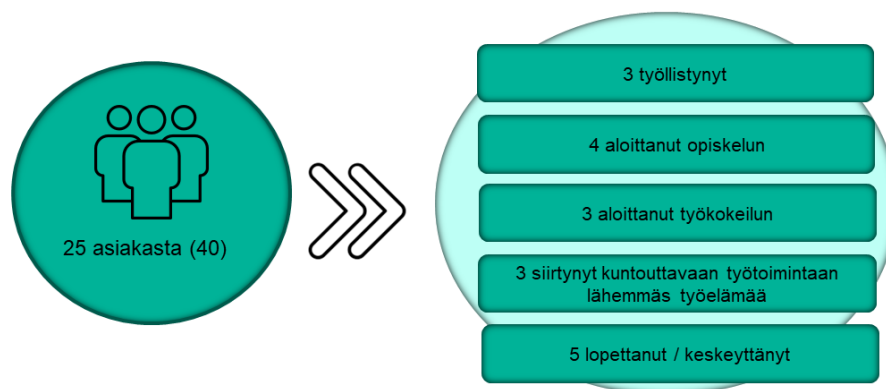
Työkyvyn tuen palveluihin on pitkään ohjautunut vasta kun työkyvyn haasteet ovat olleet pitkään jatkuneen työttömyyden myötä erittäin hankalat. Tämä näkyi myös pilotoinnin aikana. Palvelutarpeen selvittämiseen, palveluihin ohjaamiseen ja tarvittavien tukitoimien käynnistymiseen kuluva aika riippui asiakkaan palvelutarpeesta. Työ- ja toimintakyvyn paranemisen mittarina ei voi käyttää aikaa, vaan asiakkaan tilanteessa tapahtuvia muutoksia. Pilottiaikana tavoitettiin asiakkaita, joilla koettu työkyky oli kohtalainen, työttömyys ei ollut pitkittynyt ja ohjauksia saatiin tehtyä esimerkiksi ammatilliseen kuntoutukseen. Kehittämisen avulla on tehostettu työ- ja toimintakyvyn haasteiden varhaisempaa tunnistamista. Varhaisemman tunnistamisen vaikutuksia asiakasohjauksiin voidaan nähdä vasta pidemmällä aikavälillä.

Pilotoinnin ja kehittämistyön tuloksena Satakunnan hyvinvointialueella muodostettiin kaksi työkyvyn tuen tiimiä, jotka palvelevat koko hyvinvointialuetta Työkyvyn tuen tiimien toiminta käynnistyi uuden toimintamallin mukaisesti vuoden 2025 alussa. Työkyvyn tuen tiimi toimintamalli löytyy Innokylän sivuilta. Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin: [Työkyvyn tuen tiimin toimintamalli](#).

2.2.2 Laatuksiteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus

Laatuperusteisen työhönvalmennuksen pilotointi ja käyttöönotto toteutettiin viiden kunnan alueelle tavoitteen mukaisesti. Suunnitelmassa arvioitu asiakasmäärä hankeajana oli 40 asiakasta laatuperusteisen työhönvalmennuksen prosessiin. Työhönvalmennusprosessiin tulleiden asiakkaiden tilanteet olivat haastavia ja työnantajien tavoittaminen oli alueilla työllisyystilanne huomioiden vaikea.

Asiakkaita saatiin työhönvalmennusprosessiin 25. Asiakkaista 3 työllistyi, 4 aloitti opiskelun, 3 aloitti työkokeilun, 3 siirtyi kuntouttavaan työtoimintaan lähemmäs työelämää ja 5 on lopettanut tai keskeyttänyt palvelun. Loppujen 7 osalta työhönvalmennus jatkuu hankkeen jälkeen. (kuva 2).

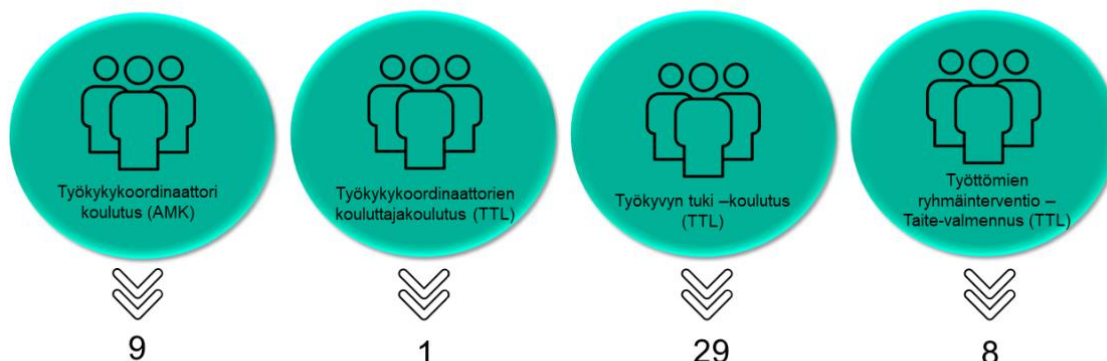

Kuva 2. Laatuperusteisen työhönvalmennuksen tulokset vuosina 2023–2024

Laatuperusteinen työhönvalmennus ja työvalmennustiimi juurtui Satakunnassa hyvinvointialueen aikuissosiaalityön toiminnallisen kuntoutuksen palveluihin. Hyvinvointialueen laatuperusteisen työhönvalmennuksen verkostot jatkavat myös toimintaansa hankkeen päättymisen jälkeen.

2.2.3 Hyvinvointialueen ammattilaisten työkykyosaamisen vahvistaminen

Työkykyohjelman laajentamisen aikana sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoille suunnattuihin työkykyosaamisen vahvistamisen koulutuksiin osallistui Satakunnasta yhteensä 47 henkilöä (kuva 3). Työkykykoordinaattorikoulutukseen osallistui 9, Työkykykoordinaattorien kouluttajakoulutukseen (TTL) 1, Työkyvyn tuki -koulutukseen (TTL) 29 ja Työttömien ryhmäinterventio – Taite- valmennukseen (TTL) 8 ammattilaista.

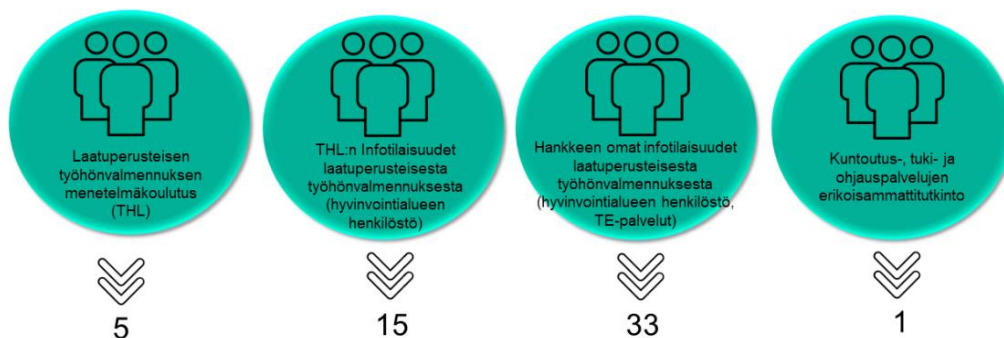

Kuva 3. Työkykyosaamisen vahvistamisen koulutuksiin osallistuneet vuosina 2023–2024

Työkyvyn tuen johtaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa -koulutukseen (TTL) osallistui hankkeen tietojen mukaan 1 ammattilainen ja Lääkäri työkykyä tukemassa -koulutusten (TTL) osallistujista ei saatu tietoja.

Laatuperusteisen työhönvalmennuksen koulutuksiin ja infoihin osallistui yhteensä 54 ammattilaista (kuva 4). Laatuperusteisen työhönvalmennuksen menetelmäkoulutuksiin (THL) osallistui 5 ammattilaista, laatuperusteisen työhönvalmennuksen infokoulutuksiin (THL) 15 ammattilaista, hankkeen järjestämiin infotilaisuuksiin laatuperusteisesta työhönvalmennuksesta (hyvinvointialueen oma henkilöstö ja TE-palvelut) 33 ammattilaista ja 1 ammattilainen suoritti Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen

erikoisammattitutkinnon.

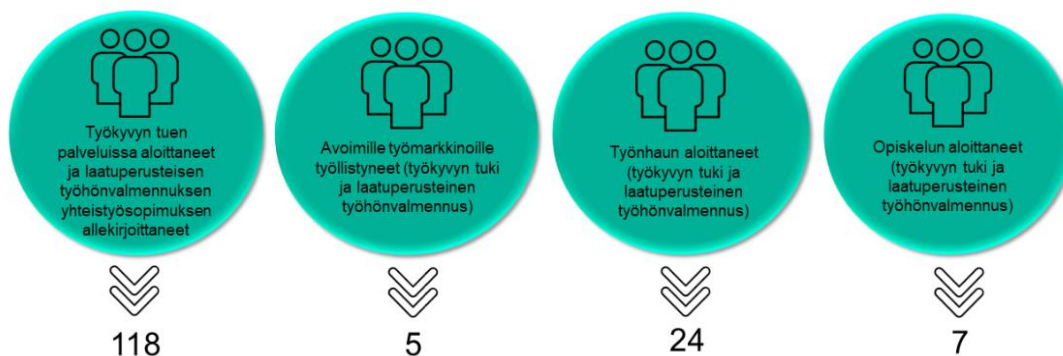

Kuva 4: Laatuperusteisen työhönvalmennuksen koulutuksiin ja infoihin osallistuneet vuosina 2023–2024

Työkyvyn tuki- ja laatuperusteisen työhönvalmennuksen koulutuksiin osallistujilla on kaikilla mahdollisuus hyödyntää koulutusten tuomaa osaamista jatkossa omassa työssään, kun toimintamallit juurtuvat palvelutuotantoon.

2.2.3 Yhteenveto tuloksista

Työkyvyn tuki sote-keskuksessa ja laatuperusteisen työhönvalmennuksen pilotointien aikana vuonna 2023–2024 tavoitettiin yhteensä 118 asiakasta (kuva 5). Avoimille työmarkkinoille työllistyi yhteensä 5 asiakasta, työhaun aloitti 24 asiakasta ja opiskelun aloitti 7 asiakasta.

Kuva 5. Yhteenveto hankkeen tuloksista vuosina 2023–2024

2.2.4 Kansalliseen kehittämistyöhön osallistuminen

Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke osallistui kansalliseen kehittämistyöhön työttömien terveystarkastusten, digitaalisen työ- ja toimintakyvyn itsearviointivälineen ja työttömien ryhmäinterventio -toimintamallissa. Kansallisesta kehittämistyöstä oli hyötyä verkostoitumisen, tietojen saamisen ja vaihtamisen muodossa. Myös kansallisen kehittämisen tilannekuvan jakaminen lisäsi hyvinvointialueen omaa ymmärrystä.

2.2.5 Työttömien terveystarkastukset

Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke osallistui kansalliseen Työttömien terveystarkastusten ammattilaisverkoston tapaamisiin ja työpajoihin. Lisäksi osana työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta kehitettiin työttömien terveystarkastusprosessia STM:n ja THL:n kansallisten ohjeistusten mukaisesti. Kehittämistyön tuloksena syntyi Työttömän terveystarkastuksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueen

terveysasemilla. Toimintamalli on siirtynyt jalkautettavaksi käytäntöön palvelutuotannon toimesta. Toimintamalli löytyy Innokylän sivuilta. Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi toimintamalliin: [Työttömän terveystarkastuksen toimintamalli terveysasemilla.](#)

2.2.6 Digitaalinen työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline

Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke osallistui Omavireen kansallisen kehittämisen sisältötyöpajoihin ja pilotoinnin suunnitteluun. Yhteistyötä pilottisuunnittelussa tehtiin pilarin 4 investointi 4:n kanssa, joka toteutti Omavireen pilotoinnin Satakunnassa. Toimintamalli löytyy Innokylän sivuilta. Tämä linkki johtaa osoitteeseen Innokyla.fi: [Digitaalinen työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline Omavire.](#)

2.2.7 Työttömien ryhmäinterventio

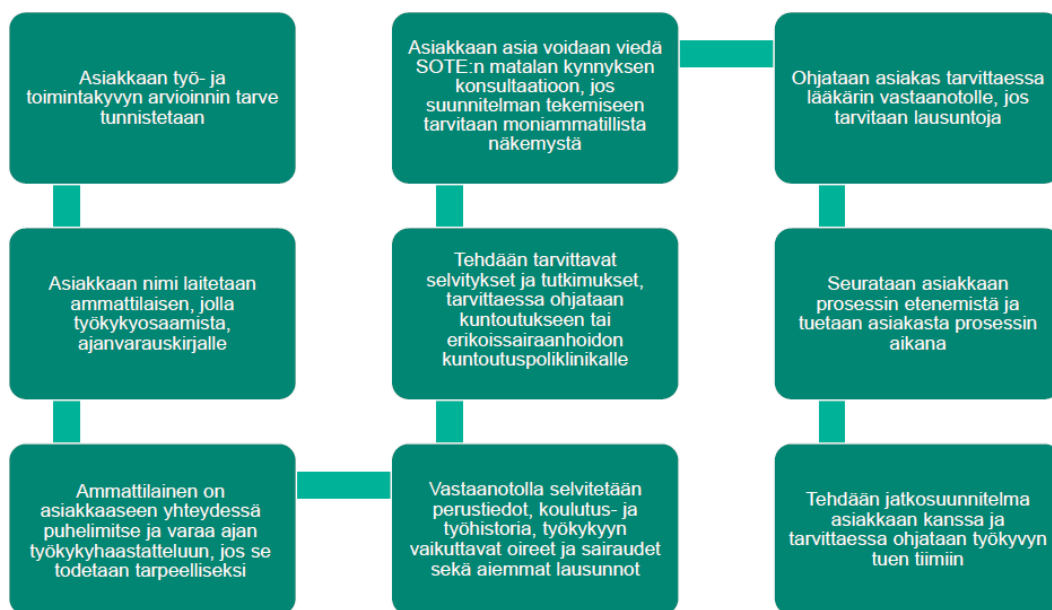
Kestävän kasvun Satakunta 2-hanke osallistui kansalliseen kehittämiseen tiedottamalla hyvinvointialueen ammattilaisia sekä muita Satakunnan työttömien työllistymistä tai työkykyä tukevia ammattilaisia Työterveyslaitoksen järjestämästä Taite - ohjaajakoulutuksesta. Satakunnassa järjestettiin yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa 2 Taite -valmennuksen infotilaisuutta, joiden avulla koulutuksia markkinoitiin Satakunnassa työskenteleville ammattilaisille.

2.3 Kestävän kasvun Satakunta 2-hankkeen työkykyyn ja työkyvyn tuen vahvistuminen sosiaali- ja terveystaloudessa

2.3.1 Sosiaali- ja terveyskeskukseen kehitetty matalan tuen työkyvyn tuen palvelut Satakunnan hyvinvointialueella

Kehittämistyön lähtötilanteessa Satakunnan työkyvyn tuen palvelut painoutuivat myöhäisiin ja korjaaviin palveluihin. Muutoksen aikaansaaminen edellytti, että työttömyyteen ja sen tuomiin mahdollisiin haasteisiin puututaan varhaisemmassa vaiheessa. Tämä edellytti sosiaali- ja terveydenhuollon roolien selkiyttämistä ja vahvistamista työkykyyn liittyvissä asioissa.

Terveydenhuoltoon luotiin yhtenäiset toimintakäytännöt työkyvyn tuen tarpeen ja työkykyyn vaikuttavien sairauksien tunnistamiseen, työ- ja toimintakyvyn arviointiin sekä matalan kynnyksen konsultaatioihin sosiaali- ja terveydenhuollon työkyvyn tuen palveluiden välillä. Samanaikaisesti kehitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden alaisuudessa toimivaa työkyvyn tuen tiimiä. Kokonaisuutta testattiin Rauman pilotissa ja sen pohjalta kehitettiin uusi toimintamalli, työkykyhaastattelu (kuva 6), jonka avulla työkykyyn vaikuttavia asioita, sekä työ -ja toimintakykyä arvioidaan systemaattisesti samojen ydinteemojen avulla. Vaikka ydinteemat ovat työkykyhaastattelussa samat, sen tarkempi sisältö ja teemojen painotukset vaihtelevat sen mukaan, tekeekö haastattelun sosiaali- vai terveydenhuollon ammattilainen.

Kuva 6. Työkykyhaastattelu terveydenhuollossa

Terveydenhuollon ammattilaisen tekemän työkykyhaastattelun sisältö laadittiin siten, että se voidaan toteuttaa osana työttömän terveystarkastusta sekä osana työkyvyn vaikuttavien sairauksien hoidossa. Haastattelun avulla voidaan arvioida työkyksairauksista aiheutuva kuntoutustarve varhaisessa vaiheessa.

Työkykyhaastattelun avulla voidaan tunnistaa myös matalan kynnyksen työkyvyn tuen konsultaatioiden tarve, jolloin palvelutarvearviointi on asiakkaan kokonaistilanteen huomioiva ja palveluohjaus tarkoituksenmukaista. Sosiaalihuollon työkyvyn tuen tiimin ammattilaisten rooliin kuuluu matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta työkykyasioissa ja sosiaalivakuutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Asiakkaan asettamat omat tavoitteet ovat työkyvyn tuen suunnitelman perusta, ja asiakkaalle nimetty ammattilainen koordinoi asiakkaan palvelupolkua. Työkyvyn tuen toimintamallin avulla asiakkaat saavat apua varhaisessa vaiheessa ja asiakkaiden tilanteeseen voidaan vaikuttaa ennen asioiden monimutkaistumista. Toimintamallin avulla palveluohjaus on oikea-aikaista ja tarkoituksenmukaista, sen avulla vähennetään päällekkäistä työtä ja estetään asiakkaan palvelupolun katkeamisia.

2.3.2 Laatuperusteinen työhönvalmennus vahvistaa asiakkaiden työkykyä ja työllistymistä

Työhönvalmennuksen menetelmän keinoin kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille tarjottiin yksilöllistä tukea ja autettiin asiakkaita löytämään ratkaisuja työkyvyn haasteisiin vahvistamalla olemassa olevia voimavaroja ja luomalla yhdessä asiakkaan kanssa hänen toiveidensa mukaista polkua kohti työelämään.

Asiakkaiden kokemus laatuperusteisesta työhönvalmennuksesta oli erittäin positiivinen. Laatuperusteisen työhönvalmennuksen juurtuminen hyvinvointialueen toiminnallisen kuntoutuksen palveluihin varmistaa sen, että asiakkaat saavat laatuperusteista työhönvalmennusta myös hankkeen päättymisen jälkeen.

2.3.5 Työttömien terveystarkastukset ja työttömien ryhmäinterventiot

Osana työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta Satakunnassa kehitettiin työttömän terveystarkastusprosessia. Kehittämistyön tuloksena syntyi mallinnus Työttömän

terveystarkastuksen toimintamalli terveystasemilla, joka on siirtynyt käytäntöön otettavaksi palvelutuotannon toimesta. Kirjaamisopas on siirtynyt palvelutuotannolle ja se integroidaan osaksi työttömän terveystarkastuksen uutta toimintamallia. Työttömän terveystarkastuksen toimintamalli terveystasemilla löytyy Innokylän verkkosivuilta Innokyla.fi: [Työttömän terveystarkastuksen toimintamalli terveystasemilla.](#)

Työttömien ryhmäintervention kehittämiseen – Taite valmennukseen osallistui Satakunnasta 8 ammattilaista. Koulutuksen käyneiden ammattilaisten on jatkossa mahdollisuus hyödyntää osaamistaan toteuttamalla työttömien työkyvyn ja työllistymisen tuen ryhmiä.

2.4 Toimenpiteet ovat lisänneet osatyökykyisten työttömien henkilöiden työllistymistä, työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja yhteiskunnallista osallisuutta

Työkyvyn tuen palveluiden ja työkyvyn tuen tiimien kehittäminen ovat parantaneet osatyökykyisten ja työttömien henkilöiden pääsyä työkykyä tukeviin sote-palveluihin sekä vahvistanut asiakkaiden työ- ja toimintakykyä. Kehittämistyössä selkiytettiin ja vahvistettiin sote-ammattilaisten ammatillista osaamista työkykyasioissa ja siirrettiin palveluiden painopistettä ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.

Matalan kynnyksen työkyvyn tuen konsultaatiolla asiakkaiden palveluohjausta ja palveluiden koordinoitua saatiin vahvistettua sekä tehostettua ammattilaisten välistä yhteistyötä. Asiakkaan palveluihin pääsy helpottui, kun työkyvyn tuen tarve oli tunnistettu ja alustava työkyvyn tuen suunnitelma mietitty yhdessä ammattilaisten kanssa. Lisäksi asiakkaan palveluun tullessa ammattilaisilla oli jo etukäteen tietoa siitä, miksi asiakas oli palveluun hakeutunut.

Asiakkailta kerättyjen palautteiden mukaan asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä pilotoinnin aikana saamiinsa työkykyä tukeviin palveluihin. Asiakkaita otettiin mukaan myös palveluiden kehittämiseen keräämällä heiltä näkemyksiä ja toiveita työkyvyn tuen palveluiden kehittämisestä. Asiakkailta saatua tietoa on hyödynnetty työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden mallintamisessa ja työkyvyn tuen tiimien perustamisessa.

Asiakasosallisuuden toteutumista Satakunnan hyvinvointialueen työkyvyn ja työllistymisen tuen sosiaali- ja terveystasemilla tutkittiin myös YAMK-opinnäytetyössä, joka toteutettiin yhteistyössä Työkykyohjelman laajentamisen kanssa. Opinnäytetyön kyselyn tulokset osoittivat, että asiakasosallisuuden eri ulottuvuudet, kuten kohdatuksi, kuulluksi ja ymmärretyksi tuleminen toteutuvat hyvin, mutta myös parantamisen varaa oli. Vastauksissa nousi esiin tarve parantaa asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa sekä antaa palautetta palveluista.

Työkyvyn tuen palveluiden ja työkyvyn tuen tiimien kehittämisen tuloksena selkiytyi, mitä erityisosaamista tarvitaan sosiaalihuollon työkyvyn tuen tiimillä ja miten kyseinen osaaminen tuodaan osaksi työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta. Lakisääteisiä sote-keskuksen työkykypalveluita ja niihin liittyviä yhteistyövelvoitteita selkiyttämällä pystyttiin tunnistamaan ne tavoitteet ja keinot, joilla voidaan vaikuttaa asiakkaiden työllistymiskykyyn ja työllistymiseen. Niiden avulla voidaan ennaltaehkäistä työttömyydestä aiheutuvia terveystasemilla, tukea kuntoutuksen keinoin työelämään pääsyä sairauksista huolimatta ja tarjota tukea tilanteessa, jossa pitkittyneen työttömyyden jälkeen tarvitaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä parantavia palveluja.

Lakisääteisten sote-keskuksen palvelujen yhteensovittamisen ja selkeyttämisen myötä perustettiin työkyvyn tuen tiimit osaksi Satakunnan hyvinvointialueen sote-keskusten palveluja niin, että ammattilaisten osaaminen ja resurssit hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Palvelujen yhteensovittaminen ja selkeyttäminen mahdollistaa

asiakkaille paremman pääsyn tarvettaan vastaaviin työ- ja toimintakykyä tukeviin palveluihin.

Laatuperusteinen työhönvalmennus on lisännyt osatyökykyisten työttömien henkilöiden työ- ja toimintakykyä, parantanut heidän työllistymisedellytyksiään ja edistänyt yhteiskunnallista osallisuuttaan ja vaikuttavuutta omaan elämäänsä. Asiakkaiden työ- ja toimintakykyyn sekä osallisuuteen on voitu vaikuttaa positiivisesti laatuperusteisen työhönvalmennuksen keinoin.

Laatuperusteisella työhönvalmennuksella on vahvistettu osatyökykyisen työttömän asiakkaan omia voimavaroja, osallisuutta ja kokemusta vaikuttaa omaan elämäänsä. Tämä näkyi konkreettisesti asiakkaiden itsetunnon vahvistumisena, itseohjautumisen lisääntymisenä sekä konkreettisella etenemisellä työmarkkinoille tai lähemmäs työelämää esim. työkokeilun tai opiskelun pariin. Asiakkaan näkemys itsestään ja omasta pystyvyydestään vahvistui ja tätä kautta lisäsi halua vaikuttaa omaa elämää koskeviin päätöksiin ja halua ottaa vastaan erilaisia työllisyyttä edistäviä palveluita. Laatuperusteisen työhönvalmennuksen pilotoinnin aikana järjestetyt työhönvalmennusryhmät vahvistivat asiakkaiden osallisuutta ja kokemusta vaikuttaa omaan elämäänsä sekä saada vertaistukea muilta samankaltaisessa elämäntilanteessa olevilta.

3 Pilari 4 Investointi 2: Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista

Investoinnissa 2 kehitetyt toimintamallit ja keskeiset tulokset

Kehitetyt toimintamalli

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella
- Lasten, nuorten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella
- Aikuisten elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella
- Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella
- Kulttuurifoorumi sote-alan ammattilaisille, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue
- Kulttuuriresepti, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue

Muut keskeiset tulokset

- Hyte konseptin kehittäminen ja käyttöönotto
- Pilotoitu ja käyttöön otettu digitaalinen palvelutarjotin
- Tiivistynyt yhteistyö kuntien ja järjestöjen kanssa

3.1 Hankkeessa kehitetyt ja käyttöön otetut monialaiset asiakas- ja palveluohjausta tukevat, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamallit osana sote-uudistuksen toimeenpanoa

Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa on kehitetty ja käyttöön otettu monialaisia asiakas- ja palveluohjausta tukevia hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen toimintamalleja. Toimintamallit on koottu Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella-toimintamalliin, jossa kootaan yhteen eri ikäryhmien sekä kaikille ikäryhmille yhteiset toimintamallit.

3.1.1 Kestävän kasvun Satakunta hankkeessa kehitetyt monialaiset asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallit

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella:

Kestävän kasvun Satakunta 2- hankkeessa on edistetty hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Viestinnällisenä toimenpiteenä on edelleen kehitetty hyvinvointialueen jo olemassa olevia verkkosivuja. Verkkosivuille on kehitetty ja lisätty muun muassa digitaalinen palvelutarjotin, joka täyttää THL:n hyte-konseptin mukaiset vähimmäisvaatimukset.

Toimintamalli 1: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella

Digitaalista palvelutarjotinta hyödynnetään monialaisessa hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluohjauksessa, joista tässä on kuvattu eri ikäryhmien elintapaohjauksen ja kulttuurihyvinvoinnin toimintamallit.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi

verkkosivuille: <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-palvelutarjotin-osana-monialaista-asiakas-ja>

Tämä linkki johtaa Satakunnan hyvinvointialueen verkkosivuille, joista digitaalinen palvelutarjotin löytyy: <http://www.hyvinvointimajakka.sata.fi/> (linkki avautuu 3.3.)

Toimintamalli 2: Lasten, nuorten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella

Lapsille, nuorille ja perheille kohdennettu elintapaohjauksen toimintamalli ja ohjautumisen kriteerit. Toimintamallin tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi verkkosivuille: <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/lasten-ja-perheiden-elintapaohjauksen-toimintamalli-satakunnan-hyvinvointialueella>

Toimintamalli 3: Aikuisten elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella

Työkäisille kohdennettu elintapaohjauksen toimintamalli ja ohjautumisen kriteerit. Tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi verkkosivuille: <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/aikuisten-elintapaohjauksen-toimintamalli-satakunnan-hyvinvointialueella-rrp-p4-i2>

Toimintamalli 4: Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella

Finger-tutkimuksessa luotu toimintamalli otetaan käyttöön Satakunnan hyvinvointialueella. Toimintamallissa on lisäksi haluttu huomioida uni, sen moninaisten vaikutusten vuoksi. Kaatumisen ehkäisy huomioidaan Finger-mallin osioita mukailten.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi verkkosivuille:

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/ikaantyneiden-elintapaohjauksen-toimintamalli-finger-toimintamallia-mukaiillen>

Toimintamalli 5: Kulttuurifoorumi sote-alan ammattilaisille, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue

Kulttuurifoorumia on jatkokehitetty RRP2 rahoituksella. Kulttuurifoorumi järjestää voimauttavaa kulttuuri- ja taidetoimintaa asiakkaille ja henkilökunnalle.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi verkkosivuille:

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/kulttuurifoorumi-sote-alan-ammattilaisille-monialainen-asiakas-ja-palveluohjaus>

Toimintamalli 6: Kulttuuriresepti, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue

Kulttuurireseptiä on jatkokehitetty RRP 2 rahoituksella. Kulttuurireseptin tavoitteena on voimavarojen ja hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin ja taiteen avulla. Haavoittuvassa elämäntilanteessa olevalle tarjotaan mahdollisuus kokea kulttuurielämys.

Tämä linkki johtaa innokyla.fi verkkosivuille toimintamalliin:

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/kulttuuriresepti-monialainen-asiakas-ja-palveluohjaus-satakunnan-hyvinvointialue-rrp>

3.1.2 Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa kehitettyjen monialaisten asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien sisällöt

Toimintamalli 1: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella

Osaksi Satakunnan hyvinvointialueen omia verkkosivuja kehitettiin ja käyttöön otettiin digitaalinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin. Digitaaliseen palvelutarjottimeen sisältyvät monialaiselle palvelutarjottimelle koottavat vähimmäistiedot kuten liikunta ja liikkumisen edistämisen palvelut ja toiminta, kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuuriharrastamisen tuen palvelut ja toiminta, elintapaohjauksen ja terveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta, terveellisen ravitsemuksen edistämisen palvelut ja toiminta, osallisuuden edistämisen palvelut ja toiminta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontapalvelut ja yhteystiedot

Edellisten vähimmäistieto- ja toimintasisältöjen lisäksi Satakunnan hyvinvointialueen digitaaliselta palvelutarjottimelta löytyvät myös mielenterveyden ja mielenterveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta sekä päihdehaittojen ja riippuvuuksien ehkäisemisen palvelut ja toiminta.

Toimintamalli 2: Lasten, nuorten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Lasten, nuorten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella-toimintamalliin sisältyy liikunta ja liikkumisen edistämisen palvelut ja toiminta, elintapaohjauksen ja terveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta sekä terveellisen ravitsemuksen edistämisen palvelut ja toiminta.

Toimintamalli 3: Aikuisten elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Aikuisten elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella-toimintamalliin sisältyy liikunta ja liikkumisen edistämisen palvelut ja toiminta, elintapaohjauksen ja terveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta sekä terveellisen ravitsemuksen edistämisen palvelut ja toiminta.

Toimintamalli 4: Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella-toimintamalliin sisältyy liikunta ja liikkumisen edistämisen palvelut ja toiminta, elintapaohjauksen ja terveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta, terveellisen ravitsemuksen edistämisen palvelut ja toiminta, osallisuuden edistämisen palvelut ja toiminta sekä mielenterveyden ja mielenterveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta.

Toimintamalli 5: Kulttuurifoorumi sote-alan ammattilaisille, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue:

Kulttuurifoorumi sote-alan ammattilaisille, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue-toimintamalliin sisältyy kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuuriharrastamisen tuen palvelut ja toiminta, osallisuuden edistämisen palvelut ja toiminta sekä mielenterveyden ja mielenterveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta.

Toimintamalli 6: Kulttuuriresepti, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue:

Kulttuuriresepti, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue-toimintamalliin sisältyy kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuuriharrastamisen tuen palvelut ja toiminta, osallisuuden edistämisen palvelut ja toiminta sekä mielenterveyden ja mielenterveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta.

3.1.3 Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeessa kehitettyjen monialaisten asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien käyttöönotto Satakunnan hyvinvointialueella

Toimintamalli 1: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin osana monialaista asiakas- ja palveluohjausta Satakunnan hyvinvointialueella

Satakunnan hyvinvointialueen Sote-operatiivinen johtoryhmä on päättänyt ottaa hoitotakuun toteutumista vahvistamaan ennaltaehkäisyn ja ongelmien varhaisen tunnistamisen tueksi omille jo olemassa oleville verkkosivuille kehitetyn digitaalisen palvelutarjottimen käyttöön (11/2024). Verkkosivut tullaan avaamaan asiakkaiden saataville 3.3.2025. (Liite 1)

Toimintamalli 2: Lasten, nuorten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Satakunnan hyvinvointialueen Sote-operatiivinen johtoryhmä on päättänyt ottaa hoitotakuun toteutumista vahvistamaan ennaltaehkäisyn ja ongelmien varhaisen tunnistamisen tueksi Lasten ja perheiden elintapaohjauksen toimintamallin käyttöön. (6/2024)

Toimintamalli 3: Aikuisten elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Aikuisten elintapaohjauksen kehittäminen on parhaillaan käynnissä. Satakunnan hyvinvointialueen Sote-operatiivinen johtoryhmä on päättänyt Aikuisten elintapaohjauksen toimintamallin kehittämisen aloittamisesta ja käyttöönotosta (6/2024). Kehittämisen työryhmän perustamisesta on päätetty aikuisten terveystalvelujen johtoryhmässä. (8/2024)

Toimintamalli 4: Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella:

Ikääntyvien elintapaohjauksen toimintamallia pilotoitiin Satakunnassa kahden kunnan alueella. Pilotin jälkeen ikääntyneiden elintapaohjauksen-toimintamalli laajennettiin kaikkiin hyvinvointialueen kuntiin. Elintapaohjauksen toimintamalli jää pysyväksi toimintamalliksi ikääntyneiden palveluihin. Toimintamallin juurruttaminen ja laajentaminen hyvinvointialueen kattavaksi toiminnaksi on aloitettu. Toimintamallin pilotointiin osallistuneet ikääntyneiden palveluiden työntekijät tulevat jatkamaan toimintamallia hankkeen päätyttyä. Ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamallin kehittämisestä on päätetty ikääntyvien toimialueen kotona asumista tukevien palveluiden johtoryhmässä (2/2024).

Toimintamalli 5: Kulttuurifoorumi sote-alan ammattilaisille, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue:

Aiemmassa hankkeessa kehitettyä kulttuurifoorumia on laajennettu eri sotealan ympäristöihin mm. Ikääntyvien hoivakoteihin ja lasten ja nuorten psykiatrian yksiköihin. Kulttuurifoorumista ei ole erillistä käyttöönottopäätöstä, vaan toimintamallin käytön jatkaminen perustuu vakiintuneeseen käytäntöön.

Toimintamalli 6: Kulttuuriresepti, Monialainen asiakas- ja palveluohjaus, Satakunnan hyvinvointialue:

Aiemmassa hankkeessa kehitettyä kulttuurireseptiä on jatkokehitetty. Kulttuurireseptin ulkoasua on päivitetty. Kulttuurireseptin jakajia on saatu lisää sekä uusia kulttuuri

kohteita on saatu lisättyä. Kulttuurireseptiin liittyvää kulttuurikaveritoimintaa on kehitetty. Mahdollisuuksien mukaan kulttuurireseptiä pyritään digitalisoimaan vuoden 2025 aikana. Kulttuurireseptistä ei ole käyttöönottopäätöstä.

3.1.4 Toimintamallien vaikutus yhteistyöhön kuntien ja järjestöjen kanssa

Kunnat

Satakunnan hyvinvointialueen kunnat ovat olleet toimintamallien kehittämisessä ja käyttöönotossa mukana. Yhteistyötä on vahvistettu mahdollistamalla kehittämiseen osallistuminen. Yhteistyötä on osaltaan pyritty vahvistamaan toimintamalleista tiedottamalla. Toimintamallien käyttöönoton myötä yhdyspintatyöskentely kuntien ja hyvinvointialueen välillä on vahvistunut. Esimerkkinä kuntien kanssa tehtävässä yhdyspintatyöstä lähetettiin tiedote kunnille: Hyvinvointia ja terveyttä edistävät ryhmät muistisairauksien ennaltaehkäisemiseksi Satakunnassa.

Järjestöt

Toimintamallien kehittämisessä ovat järjestöt olleet aktiivisesti mukana. Hankkeen osatoteuttajana on Satakunnan yhteisöt ry ja Satakunnan sydänpiiri ry. Osatoteuttajien avulla yhdyspintatyöskentely järjestöjen kanssa on ollut saumatonta, tiivistä ja aktiivista. Osatoteuttajien avulla järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö, tiedottaminen ja yhteistyöverkoston luominen on huomioitu.

Toimintamallien kehittämisessä on hankittu hankintojen avulla asiantuntija tukea elintapaohjauksen asiantuntijajärjestö LiiKu ry:ltä. Toimintamallien kehittämistyöpajoissa oli mukana järjestöjen edustajia. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen digitaalisen palvelutarjottimen käyttöönoton myötä järjestöjen toimintaa saadaan näkyvämmäksi hyvinvointialueella. Digitaalisen hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelutarjottimen pilotoinnissa testikäyttäjänä oli järjestöjen edustajia.

3.1.5 Kansalliset toimijat tukemassa Satakunnan hyvinvointialueen Hyte-palvelukonseptin kehittämistä

Satakunnan hyvinvointialue on osallistunut kansallisiin kehittäjäverkostoihin aktiivisesti. Kehittäjäverkostoissa tapahtunut yhteiskehittäminen on tukenut alueellista kehittämistyötä. Hyte-palvelukonseptin kansallinen yhteiskehittäminen on toteutunut THL:n koordinoimana. Kansallinen Hyte-palvelukonsepti on raamittanut sekä ohjannut hankkeen kehittämistyötä. Tarmoa palvelun kansallinen yhteiskehittäminen on toteutunut DigiFinland oy:n koordinoimana. Yhteiskehittämistä on tehty myös erilaisissa yhteistyöalueellisissa kehittäjäverkostoissa.

3.2 Monialaisen digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen ja käyttöönotto

3.2.1 Monialaisen digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen ja käyttöönotto Satakunnan hyvinvointialueella

Satakunnan hyvinvointialueen jo olemassa oleville verkkosivuille, joilla oli liikuntapalveluiden digitaalinen palvelutarjotin, kehitettyä digitaalista palvelutarjotinta on pilotoitu marraskuussa 2024. Satakunnan hyvinvointialueella Soten operatiivisessa johtoryhmässä (11/2024) päätettiin ottaa käyttöön omille verkkosivuille kehitetty jatkoehitetty digitaalinen palvelutarjotin vuoden 2025 aikana.

3.2.2 Kansallisen digitaalisen ratkaisun (Tarmoa) kehittämistyöhön ja pilotointiin osallistuminen

Satakunnan hyvinvointialue on osallistunut Tarmoa palvelun kansalliseen kehittämistyöhön. Satakunnan hyvinvointialue on osallistunut Tarmoaan pilottiin. Tarmoa-pilotti ajoittui keväälle 2024.

3.2.3 Oman digitaalisen ratkaisun jatkokehittäminen palvelutarjottimeksi

Palvelutarjottimelta löytyy alla olevien teemojen mukaiset PTV:sta nousevat palvelut ja toiminnot:

- Liikuntapalvelut sekä liikkumisen edistämisen palvelut ja toiminta
- kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuuriharrastamisen tuen palvelut ja toiminta
- Lähiluonnossa liikkumisen mahdollistamisen palvelut ja toiminta
- Elintapaohjauksen sekä terveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta
- Terveellisen ravitsemuksen edistämisen palvelut ja toiminta
- Osallisuuden edistämisen palvelut ja toiminta
- Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontapalvelut ja yhteystiedot
- Mielenterveyden sekä mielenterveystaitojen edistämisen palvelut ja toiminta
- Päihdehaittojen sekä riippuvuuksien ehkäisemisen palvelut ja toiminta

Digitaalinen hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelutarjotin on osa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivuja. Sivustolta löytyy digitaalisen palvelutarjottimen lisäksi tietoa, linkkejä ja vinkkejä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä yllä olevista teemoista. Verkkosivujen sisältöjä voivat hyödyntää sekä hyvinvointialueen asukkaat että hyvinvointialueen ammattilaiset. Ammattilaiset voivat hyödyntää verkkosivuja ja niiden sisältöä osana kehitettyjä ja käyttöönotettuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalleja sekä asiakas- ja palveluohjauksessa.

Digitaalisen palvelutarjottimen palvelut ja toiminnot nousevat automaattisesti Palvelutietovarannosta (Digi- ja väestötietovirasto). Palvelutietovarantoon on integroitu puolestaan myös lähellä.fi-verkkosivut, jonka avulla alueen järjestöjen tiedot siirtyvät palvelutietovarantoon ja sieltä edelleen hyvinvointialueen digitaaliselle palvelutarjottimelle. Verkkosivuille on lisäksi korostettu verkkosivulinkkejä kansallisiin digitaalisiin palveluihin.

3.2.4 Asiakkaiden ohjaaminen Satakunnan hyvinvointialueen digitaaliselle palvelutarjottimelle

Palvelutarjottimesta viestitään alueen asukkaille eri viestintäkanavia hyödyntäen, mm. hyvinvointialueen verkkosivut, somekanavat ja paikallisen median kanavat. Alueen asukkaat voivat käyttää digitaalista palvelutarjotinta itsenäisesti itse- ja omahoidon tukena. Asiakkaille jaetaan painettua sekä digitaalista materiaalia palvelutarjottimesta eri hyvinvointialueen palvelupisteissä ja tilaisuuksissa. Hyvinvointialueen ammattilaisille viestitään digitaalisen palvelutarjottimesta. Palvelutarjottimen käyttöä osana asiakastyötä painottuu eri toimintamalleissa. Asiakkaita ja alueen asukkaita kohdatessaan hyvinvointialueen ammattilaiset ohjaavat heitä palvelutarjottimen käyttöön. Verkkosivuille on koottu tiedot siten, että myös ammattilaiset voivat käyttää sivustoja osana omaa työtään. Omien verkkosivujen löydettävyyden paranemiseksi tehdään verkkosivuille hakukoneoptimointi.

LIITE 1. Satakunnan hyvinvointialue, Sote-operatiivinen johtoryhmä 25.11.202: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin

Sote-operatiivinen johtoryhmä 25.11.202:

2.2 Hyte palvelutarjotin ja Tarmoa palvelun jatko

Hankejohtaja Aku Äärinen esittelee:

Sata-alueella valmisteltu hyvinvointialueen nettisivuille hyte-palvelutarjotinta. Hyte-tehtävä on lakisääteinen. Stm:ltä näkemys pyydetty asialle. Satakunta on mukana Tarmoa palvelun valmistelussa. Näitä molempia edistetty RRP hankkeesta. Hyte palvelutarjottimen kustannusarvio n. 3 000 €/vuosi ja Tarmoa palvelun kustannusarvio 55 000 € + käyttöönotto.

Aku Äärinen mukana asian esittelyssä.

Ehdotus: Sote jory käy keskustelun jatkovalmistelusta.

Käsittely: Luovutaan Tarmoa palvelun käytöstä ja edetään omien verkkosivujen kehittämisellä ja käyttöönotolla.